

PRESSMEDDELANDE nr 59/23

Luxemburg, den 18 april 2023

Domstolens dom i mål C-699/21 | E. D. L. (Skäl för att vägra verkställighet grundat på sjukdom)

Den europeiska arresteringsordern: Om det föreligger en risk för uppenbar fara för den eftersökta personens hälsa innebär detta att det är motiverat att tillfälligt skjuta upp överlämnandet av personen och att den verkställande myndigheten är skyldig att begära att den utfärdande myndigheten lämnar uppgifter om de förutsättningar under vilka personen ska lagföras eller frihetsberövas

Om överlämnandet kan komma att medföra en risk för att den allvarligt sjuka personen utsätts för omänsklig eller förnedrande behandling och denna risk inte kan undanröjas inom rimlig tid, får den verkställande myndigheten inte verkställa arresteringsordern

Den 9 september 2019 utfärdade stadsdomstolen i Zadar (Kroatien) en europeisk arresteringsorder mot den i Italien bosatte E.D.L., för lagföring i Kroatien.

Appellationsdomstolen i Milano är den rättsliga myndighet som är behörig att verkställa den aktuella europeiska arresteringsordern. Denna domstol konstaterade, på grundval av en rättspsykiatrisk undersökning, att E.D.L. led av en psykotisk störning som krävde fortsatt behandling med läkemedel och psykoterapi samt att det förelåg en betydande självmordsrisk om E.D.L. skulle dömas till ett fängelsestraff. Domstolen fann att verkställigheten av den europeiska arresteringsordern skulle innebära ett avbrott i behandlingen av E.D. L. och medföra en försämring av hans allmänna hälsotillstånd, vars effekter skulle kunna vara utomordentligt allvarliga, eller till och med en konstaterad risk för självmord. Den fann vidare att det i de italienska bestämmelser som införlivar rambeslutet om den europeiska arresteringsordern inte föreskrivs att hälsoskäl av detta slag kan utgöra skäl för att vägra överlämnande. Mot denna bakgrund beslutade Appellationsdomstolen i Milano att vända sig till den italienska författningsdomstolen för att få klarhet i huruvida dessa bestämmelser var förenliga med konstitutionen.

Den italienska författningsdomstolen ansåg att de frågor som aktualiserades i målet inte endast rörde nämnda bestämmelsers förenlighet med den italienska konstitutionen, utan även tolkningen av den unionsrätt som de genomför. Den beslutade därför att begära förhandsavgörande från EU-domstolen. Den italienska författningsdomstolen konstaterar i sin begäran att den omständigheten att den eftersökta personen lider av en eventuellt permanent kronisk sjukdom inte utgör ett skäl för att vägra att överlämna personen. Den har därför bitt EU-domstolen att klargöra hur man kan förebygga risken för en allvarlig hälsoskada för denna person, vars sjukdomstillstånd kan komma att förvärras avsevärt vid ett överlämnande. Den vill särskilt få klarhet i om den verkställande rättsliga myndigheten måste begära att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar uppgifter som gör det möjligt att undanröja en sådan risk och om den verkställande myndigheten måste vägra att överlämna den eftersökta personen om den inte inom rimlig tid erhåller de försäkringar som krävs för att undanröja denna risk.

I den dom som meddelas i dag **erinnrar EU-domstolen (stora avdelningen) om att principerna om ömsesidigt förtroende och erkännande är av grundläggande betydelse i unionsrätten samt om att principen om ömsesidigt erkännande utgör "hörnstenen" i det straffrättsliga samarbetet.**

Detta innebär dels att de verkställande rättsliga myndigheterna endast får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder av skäl som följer av rambeslutet, dels att möjligheten att vägra verkställighet är utformad som ett undantag som ska tolkas restriktivt. Det finns nämligen en presumtion för att den vård och behandling som erbjuds i medlemsstaterna för bland annat allvarliga kroniska och eventuellt obotliga sjukdomar är lämplig. Om det emellertid på grundval av objektiva omständigheter finns godtagbara skäl att anta att ett överlämnande av en eftersökt person uppenbart skulle äventyra personens hälsa, **får den verkställande rättsliga myndigheten i undantagsfall tillfälligt skjuta upp överlämnandet.** Den verkställande rättsliga myndigheten ska använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning av denna risk med iakttagande av förbudet mot omänsklig och förnedrande behandling i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. För att en sådan behandling ska omfattas av detta förbud måste den emellertid uppnå en lägsta allvarlighetsgrad som går utöver vad som oundgängligen är förenat med det lidande som frihetsberövandet medför.

När den verkställande rättsliga myndigheten, mot bakgrund av de objektiva uppgifter som den förfogar över, har grundad anledning att tro att ett överlämnande av en allvarligt sjuk eftersökt person skulle utsätta personen för en verklig risk för en kraftigt minskad förväntad livslängd eller en snabb, allvarlig och irreversibel försämring av hälsotillståndet, **så är denna myndighet skyldig att skjuta upp överlämnandet.** För att ett effektivt straffrättsligt samarbete ska kunna säkerställas gäller i ett sådant fall att **den utfärdande rättsliga myndigheten måste begära att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar uppgifter om de förutsättningar under vilka personen ska lagföras eller frihetsberövas. Om nämnda risk kan undanröjas på grund av de garantier som den utfärdande rättsliga myndigheten har lämnat, ska den europeiska arresteringsordern således verkställas.**

Det kan dock hända att den verkställande rättsliga myndigheten under exceptionella omständigheter, mot bakgrund av de uppgifter som den utfärdande rättsliga myndigheten har lämnat, kommer fram till att den eftersökta personen vid ett överlämnande till den utfärdande medlemsstaten löper en verklig risk för omänsklig och förnedrande behandling och att denna risk inte kan undanröjas inom rimlig tid. I ett sådant fall gäller att **den verkställande rättsliga myndigheten ska vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern. Om risken däremot kan undanröjas inom rimlig tid, måste en ny tidpunkt för överlämnande fastställas i samråd med den utfärdande rättsliga myndigheten.**

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext och resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

